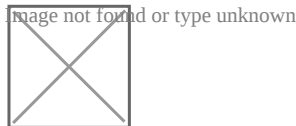

Υποβρύχιο «Κατσώνης» (Ιωάννης Μ. Μιχαλακόπουλος)

/ [Πεμπτούσια](#)

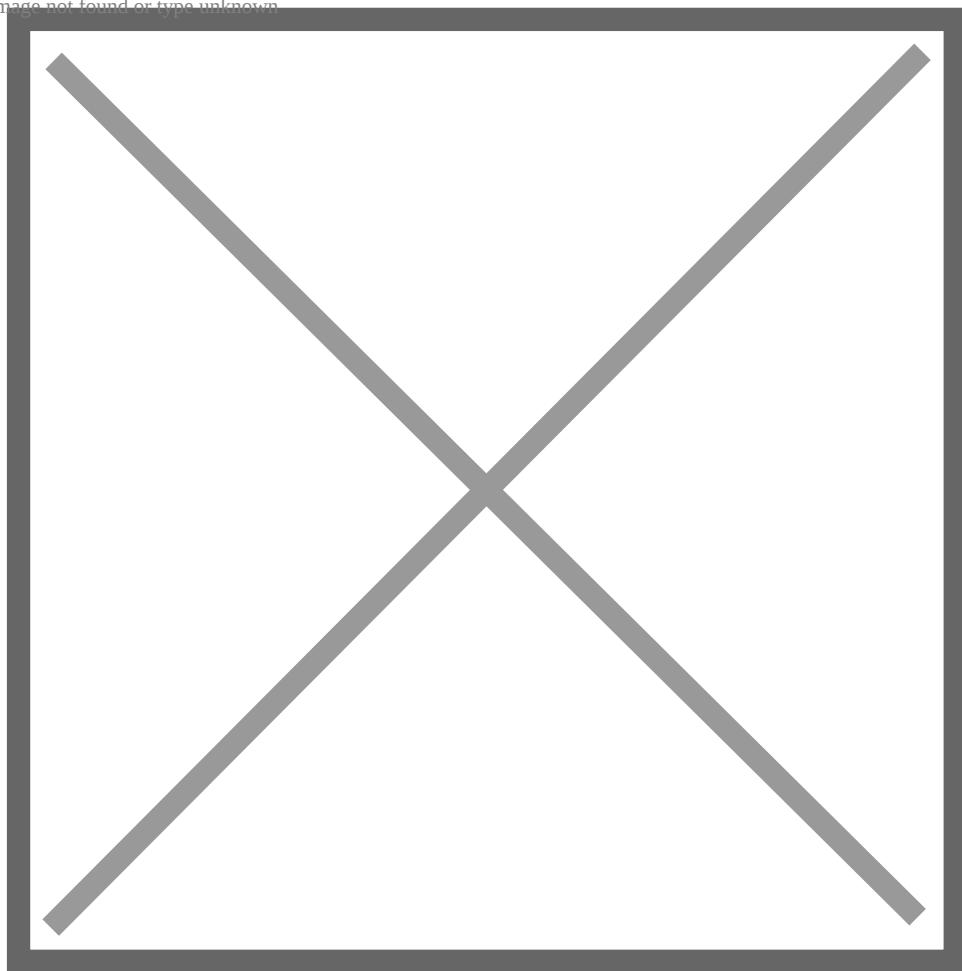

«Και το ταλαιπωρημένο σκαρί του ηρωικού γερο - Κατσώνη, έχοντας γύρει αριστερά, βυθιζόταν σιγά - σιγά με την πρύμνη. Το ημερολόγιο, πεσμένο στο πάτωμα, καιγόταν από τα χυμένα οξέα της μπαταρίας ενώ σημάδευε την 14η Σεπτεμβρίου 1943... Ήταν ανήμερα του Σταυρού.»

Το ιστορικό Υποβρύχιο (Υ/Β) ΚΑΤΣΩΝΗΣ (Υ1) υπήρξε ένα από τα έξι υποβρύχια του Ελληνικού Βασιλικού Ναυτικού κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου και του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ενώ έλαβε το όνομά του από τον Έλληνα αξιωματικό του τσαρικού στρατού Λάμπρο Κατσώνη (1752 - 1805). Μαζί με το «δίδυμο αδέρφι» του, τον ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗ, είχαν ναυπηγηθεί το έτος 1926 σε γαλλικά ναυπηγεία.

Το «ΚΑΤΣΩΝΗΣ», στην πρώτη φάση του πολέμου, στην Αδριατική (Οκτ. 1940 - Απρ. 1941) εξετέλεσε τέσσερις (4) πολεμικές περιπολίες. Στη δεύτερη φάση του πολέμου (Μάιος 1941 - Οκτ. 1944), εξορμώντας στο Αιγαίο από βάσεις της Μ.Ανατολής εξετέλεσε συνολικά τρεις (3) πολεμικές περιπολίες, ενώ παράλληλα έλαβε μέρος επιτυχώς σε επικίνδυνες αποστολές ανορθοδόξου πολέμου (αποβιβάσεις πρακτόρων - καταδρομέων επί εχθροκρατούμενου εδάφους). Πρέπει να τονιστεί ότι την περίοδο αυτή (1943) ο «γερο-Κατσώνης» ήταν ήδη 17 ετών. Δηλαδή, είχε ξεπεράσει κατά επτά ολόκληρα χρόνια το ακρότατο όριο ηλικίας για ενεργό υπηρεσία. Πλέον, πολλά ήταν τα τεχνικά προβλήματα που τον συνόδευαν σε κάθε του πλεύση και ανάγκαζαν το ευρηματικότατο προσωπικό του να καταβάλλει υπεράνθρωπες προσπάθειες ώστε το «Υ1» να παραμένει (σχετικά) αξιόμαχο.

Image not found or type unknown

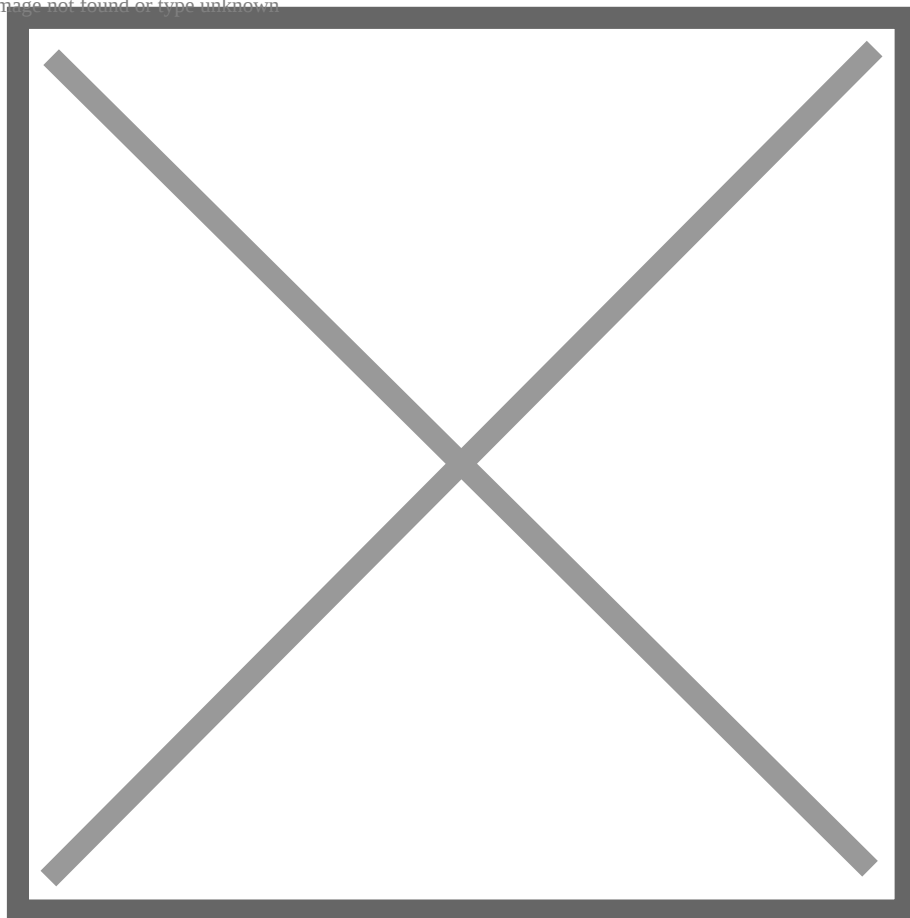

Στις 14/09/1943, και ενώ ο «Κατσώνης» με Κυβερνήτη τον Αντιπλοίαρχο Βασίλη Λάσκο, ενεδρεύει αναμένοντας τη διέλευση εχθρικού πλοίου κοντά στις ακτές του νοτίου Πηλίου, εντοπίζεται από γερμανικό ανθυποβρυχιακό (UJ-2101) και εμπλέκεται σε ναυμαχία. Η ρίψη βομβών βάθους προκαλεί καίρια πλήγματα στο υποβρύχιο. Ο «Κατσώνης» εξαναγκάζεται σε ταχεία ανάδυση. Και ενώ η παράδοση φαντάζει (ένας πλήρως αιτιολογημένος) μονόδρομος, ο ηρωικός Λάσκος διατάζει εξόρμηση δια πυροβόλου το οποίο αναλαμβάνει ο ίδιος. Τα πυρά που δέχεται η γέφυρα του «Κατσώνη» είναι κατατρεχτικά. Εν συνεχεία, το «Υ1» εμβολίζεται από το διώκτη του και βυθίζεται. Έτσι, βρίσκουν το θάνατο ο Κυβερνήτης και 31 μέλη του πληρώματος ενώ 17 διασώζονται κι αιχμαλωτίζονται από τους ναζί. Ο ύπαρχος Ηλίας Τσουκαλάς κι οι υπαξιωματικοί Τάσος Τσίγκρος και Αντώνης Αντωνίου διαφεύγουν κολυμπώντας (για πάνω από εννιά μίλια) προς τη Σκιάθο και επιστρέφουν στη Μέση Ανατολή για να συνεχίσουν τον αγώνα, «πάλι συντρέχοντες όσο μπορούνε...».

Από τις Θερμοπύλες του Βασιλιά Λεωνίδα και το «ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ», μέχρι αυτές του Καβάφη μεσολάβησαν περίπου 25 αιώνες κι όμως ακόμα κάποιοι εξακολουθούν και τις ...«φυλάγουν». Αυτοί οι λίγοι αλλά εκλεκτοί, οι «ποτέ από το χρέος μη

κινούντες», οι «δίκαιοι κ' ίσοι σ' όλες των τες πράξεις» αποδεικνύουν έμπρακτα πως οι «Θερμοπύλες» δεν είναι απλά ένας ταξιδιωτικός προορισμός υψηλού ιστορικού ενδιαφέροντος, αλλά ένα διαχρονικό ιδανικό, μια ύψιστη τηλαυγής αξία, μια στάση ζωής...

Image not found or type unknown

ΥΓ: Μόλις τον Ιούλιο του 2016 βόρεια της Σκιάθου και σε βάθος περίπου 200 μέτρων εντοπίστηκε το Υ/Β «Κατσώνης» από το Υ/Γ - ΩΚ (υδρογραφικό - ωκεανογραφικό) «Ναυτίλος» που εκτελούσε σχετική επιχείρηση. Φαίνεται πως τα σύμβολα ενίοτε «βυθίζονται», αλλά δεν εκλείπουν...

Πηγές:

- «Υποβρύχιο Υ1 Λάμπρος Κατσώνης», Ηλίας Τσουκαλάς, Ε΄ έκδοση, 2009, ΥΙΝ/ΠΝ
- www.hellenicnavy.gr